

kerékpárút
főút
fűtőház
tervezett épület
járda
erdei vasút nyomvonala
telekhatár
meglévő szomszédos épületek

REVITALIZÁCIÓ

A Szob-Nagybörzsönyi Erdei Vasút szobi telephelye, az Ipoly folyó partjának közelében található, pusztuló ipari terület (barnaövezet). A létesítmény ma nagyrészt kihasználatlan, az épületek állaga folyamatosan romlik, közülük a fűtőház és az átrakodó épülete építészeti értékük miatt megtartandó és felújítandó. Az építési hely a fűtőház és a folyó közötti mintegy 30 m széles terület. Funkciója: közösségi épület és iroda az erdei vasút üzemeltetői és vendégei számára, valamint kerékpáros pihenővel kombinált kisebb vendéglátóegység (büfé), amelyet a kisvasutat fenntartó civil szervezet működtethet.

TRANSZBÖRZSÖNYI ERDEI VASÚT

A XIX. század második felében, az ipari forradalom második hullámának hatására jelentősen megnövekedett a terméskő iránti kereslet, ami a Szob és Márianosztra községek határában található Csák hegyben működő kőbányák ipari szintű művelésének robbanásszerű fejlődését eredményezte. A kövek szállítása a Dunán teherhajókkal történt, de a nyersanyag bányából a zúzóművekhez és az átrakodókhoz való eljuttatása nem volt egyszerű feladat. A szobi iparvasutat Szob és Márianosztra között 1893-ban kezdték építeni.

Bár a 90-es évekre a teljes vonalon megszűnt a forgalom, a teljes pusztulástól az erdei vasút sikeresen megmenekült: ma turisták vehetik igénybe és utazhatnak vele a két település között. Működése azonban nem gazdaságos, a fennmaradáshoz szolgáltatásainak fejlesztésére lenne szükség.

A szobi telephely értékes és kiváló helyzeti energiával rendelkező ingatlanainak a település integrált fejlesztési stratégiájával összehangolt átalakítása, és a szolgáltatások körének bővítése felfelé ívelő pályára állíthatná a méltatlan állapotban lévő erdei vasutat és önmagát generáló folyamatként megindulhatna az Ipoly folyó partjának revitalizációja.

ÉPÍTÉSZETI KONCEPCIÓ

A tervezett épület több funkciót is magába foglal, ugyanakkor cél az egységes külső megjelenés, és környező épületekre, a hely történetére való reflektálás.

A leendő erdei vasút háza egy tömeget alkot, amely a szomszédos fűtőház nyeregtetőinek ritmusára válaszol, de attól kissé elhúzva, elmozdítva, hogy minden irányban lehetőséget adjon a kisebb-nagyobb teresedések érvényesülésére, és egyúttal kijelölje a bejáratot, a látogatók számára feltűnő és hívogató legyen. Ezt a logikát követve a régi és az új épületek között egy keskeny átmeneti tér alakul ki, aminek a hasznosítása a tervezési feladat kulcsfontosságú eleme.

Az épület belül alapvetően két funkcionális egységre oszlik: a mindenki számára nyitott „vendégtér”-re és a zárt közösségi tér/iroda komplexumra.

ALAPTERÜLETI KIMUTATÁS

1	vendégtér	39,6 m ²
2	konyha	4,44 m ²
3	gépészeti helyiség	3,28 m ²
4	női mosdó	5,22 m ²
5	férfi mosdó	5,22 m ²
6	közlekedő	10,04 m ²
7	mozgássérült mosdó	4,69 m ²
8	irattár	3,94 m ²
9	iroda	15,01 m ²
10	előtér	8,91 m ²
11	raktár	11,37 m ²
12	közlekedő	7,32 m ²
13	konyha	10,82 m ²
14	közösségi tér	40,33 m ²
	összesen	170,19 m ²

TERVEZETT ÉPÜLET ALAPADATAI

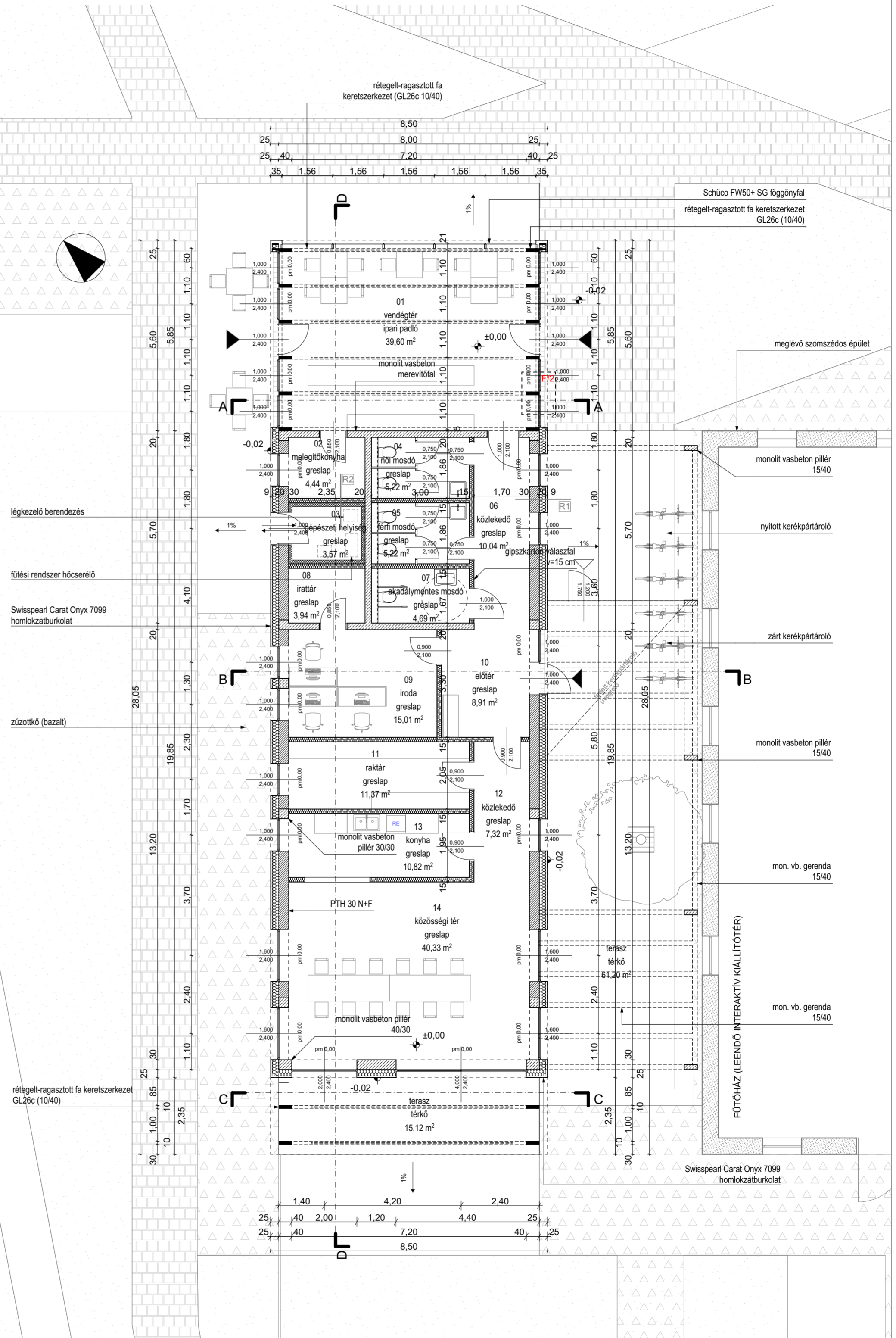
Az épület funkciója: kisvasutas civil ház, kerékpáros pihenő vendéglátóegységgel

Akadálymentesség: az épületen belül akadálymentes közlekedés biztosított

Szintszám: 1 (földszint)

Szintek:
 -Ereszvonál: +3,18 m
 -Gerincmagasság: +5,62 m
 -Földszintű padlóvonal: +0,02 m

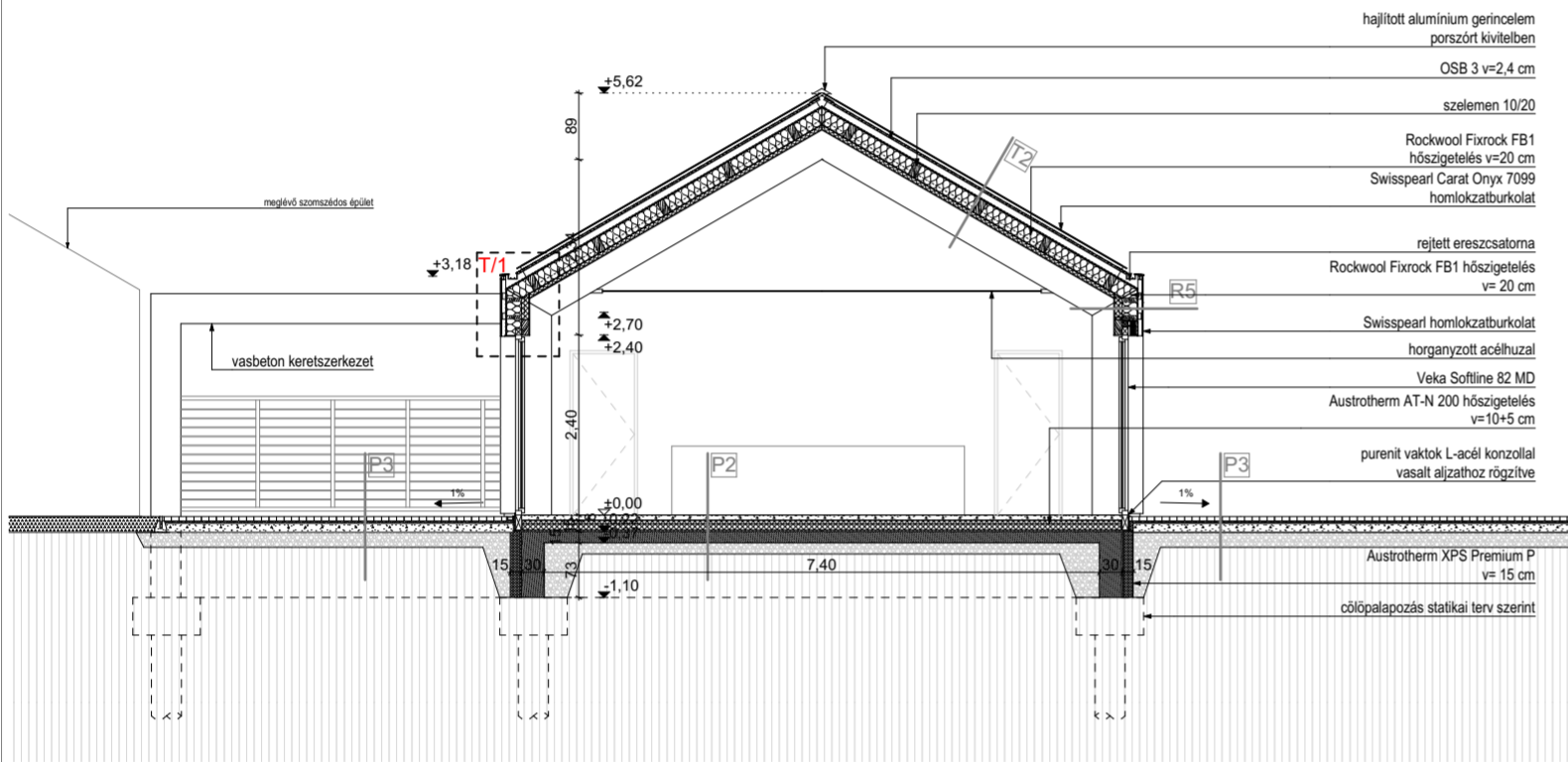
Bruttó alapterület: 204 m²
 Épületmagasság: 3,84 m
 Telek alapterülete: 13 725 m²
 Beépítés: 6%
 Zöldterület: 58%

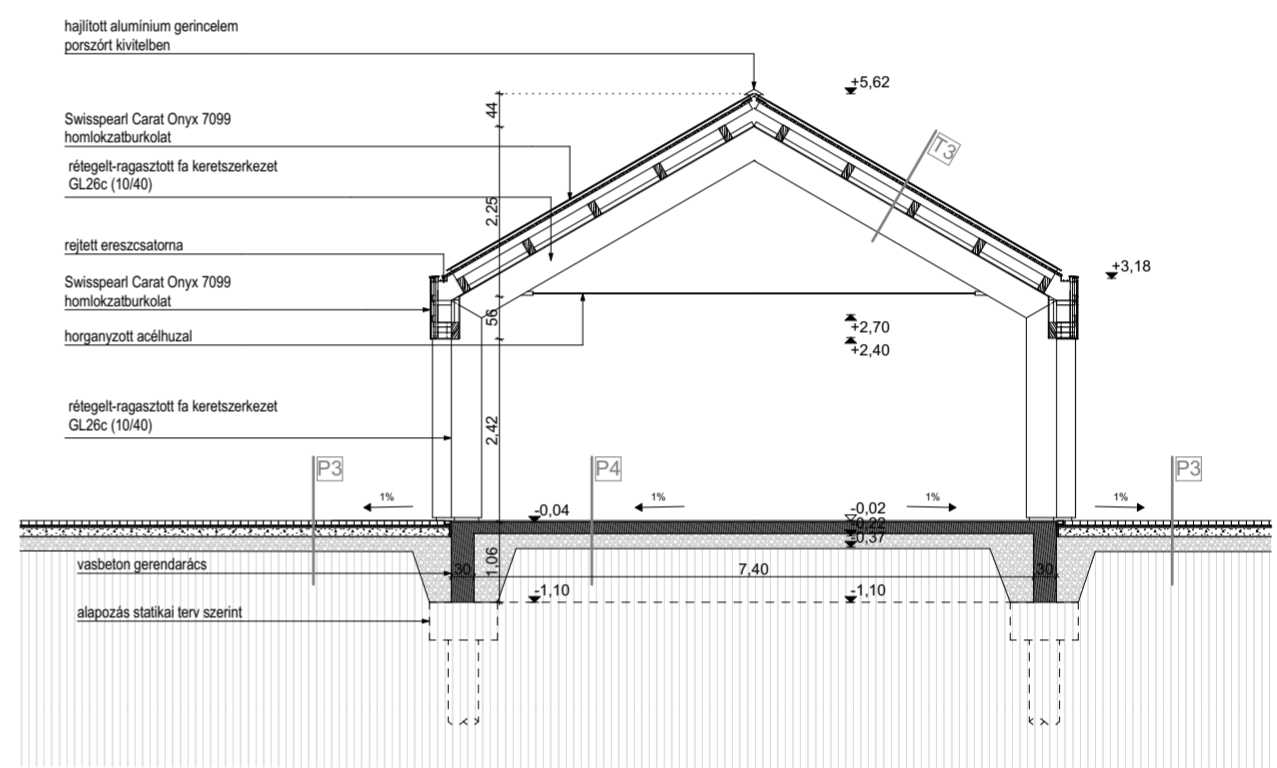
RÉTEGRENDEK

R1	Teherhordó, tételhatároló fal (burkolt) Swisspearl homlokzati panel alu profilváz (légrés) üvegszövet kasírozás Rockwool Fixrock FB1 hőszigetelés tárcsás dűbelekkel rögzítve légzáró vakolat Porotherm 30 N+F felületzárás, festés	5,0 cm 1 rtg. 10,0+5,0 cm 1 rtg. 1 rtg. 15,0 cm 20,0 cm 40,0 cm termett talaj	P2	Padló (talajon fekvő, hidegburkolat) csuszásmentes kerámia burkolat, ragasztás, Mapelastic AquaDefense bevonatszigetelés, aljzatkiegyenlítés Baumit esztrich (vasalt, dilatált) Austrotherm PE fólia Austrotherm AT-N 200 hőszigetelés Villas E-G 4 F/K extra bitumenes lemez, átfedéseknél lángholvasztással ragasztva Siplast Primer SBS kellősités vasalt aljzat tömörített kavicsfeltöltés (trg 95%) rétegesen tömörített földfeltöltés	20 cm 20 cm 0,5 cm	R4	Határoló-merevítő fal vendégtér és padlástér között Austrotherm Grafit Reflex hőszigetelés, tárcsás dűbelekkel rögzítve vasbeton falszerkezet glettelés, felületzárás	20 cm 20 cm 0,5 cm	R5	Könnyszerkezetes tételhatárolás (nyílásáthidalás) Swisspearl Carat Onyx 7099 típusú nagyelemes homlokzati burkolat aluminium vázra ragasztással rögzítve aluminium profilváz (légrés) Dörken Delta Fassade 20 homlokzati fólia (vizzáró) OSB aljzat Rockwool Fixrock FB1 hőszigetelés tárcsás dűbelekkel rögzítve (4/20 pallóvázon) Isoflex ALU-PZ párazáró fólia Austrotherm Resolution hőszigetelés Finnforest polywood rétegtelmez burkolat (3/5 lécvázon)	1 cm 6 cm 1 rtg. 1 cm 20 cm 1 rtg. 10 cm 1 cm	R7	Határoló falszerkezet (oromfal), burkolt, hőszigetelt szakasz Swisspearl Carat Onyx 7099 típusú nagyelemes homlokzati burkolat aluminium vázra ragasztással rögzítve aluminium profilváz (légrés) üvegszövet kasírozás Rockwool Fixrock FB1 hőszigetelés tárcsás dűbelekkel rögzítve légzáró vakolat Porotherm 30 N+F vakolat Austrotherm Grafit Reflex hőszigetelés, tárcsás dűbelekkel rögzítve	1 cm 6 cm 1 rtg. 20 cm 1 cm 30 cm 1 cm 20 cm
R2	Határolófal a gépészeti helyiség és fűtött tér között hálóerősítésű vékonyvakolat Austrotherm Resolution hőszigetelés gipszkarton tábla CW bordavázon kőzetgyapot hőszigetelés gipszkarton tábla CW bordavázon glettelés, felületzárás	0,5 cm 10 cm 2,5 cm 10 cm 2,5 cm 0,5 cm	P3	Térburkolat kiselemes térkő burkolat NZ 0/4 ágyazóréteg CKI-T2 hidraulikus burkolatalap homokos kavics fagyvédő réteg	6 cm 3 cm 15 cm 20-30 cm termett talaj	R6	Tételhatárolás (nyílásáthidalás falazott szakasznál) Swisspearl Carat Onyx 7099 típusú nagyelemes homlokzati burkolat aluminium vázra ragasztással rögzítve aluminium profilváz (légrés) üvegszövet kasírozás Rockwool Fixrock FB1 hőszigetelés tárcsás dűbelekkel rögzítve vasbeton falszerkezet glettelés, felületzárás	1 cm 7 cm 1 rtg. 20 cm 30 cm 0,5 cm	T1	Hőszigetelt tetőszerkezet Swisspearl homlokzati panel sűrített alu profilváz (légrés) Rhenofol CG vízszigetelő PVC lemez VLR-130 elválasztó réteg OSB 3 építőlemez légrés (10 cm hevederváz között) páraáteresztő alátét fólia Austrotherm Resolution hőszigetelés (10 cm hevederváz között) Rockwool Fixrock FB1 hőszigetelés szellemenek között GL28c fa tartószerkezet + 10 mm Finnforest Polywood rétegtelmez	1 cm 4 cm 1,5 mm 1,3 mm 2,4 cm 9 cm 1 rtg. 1 cm 20 cm	T2	Hőszigetelt tetőszerkezet Swisspearl Carat Onyx 7099 típusú nagyelemes homlokzati burkolat aluminium vázra ragasztással rögzítve sűrített alu profilváz (légrés) Rhenofol CG vízszigetelő PVC lemez VLR-130 elválasztó réteg OSB 3 építőlemez légrés (10 cm hevederváz között) vizzáró, páraáteresztő alátét fólia OSB aljzat Rockwool Fixrock FB1 hőszigetelés szellemenek között Austrotherm Resolution hőszigetelés (3/5 lécváz) GL28c fa tartószerkezet + 10 mm Finnforest polywood rétegtelmez	1 cm 4 cm 1,5 mm 1,3 mm 2,4 cm 9 cm 1 rtg. 1 cm 20 cm 5 cm 40 cm
P1	Ipari padló (talajon fekvő) acél-szál-erősítésű beton Durostone kéregerősítéssel Austrotherm AT-N 200 hőszigetelés vasalt aljzat tömörített kavicsfeltöltés (trg 95%) rétegesen tömörített földfeltöltés	8 cm 10+5 cm 15,0 cm 20,0 cm 40,0 cm termett talaj	R3	Hőszigetelt födém Austrotherm Grafit Reflex hőszigetelés Büschler ALUPLAN RADON ALGV E 40K elasztomerbitumenes párazáró réteg Siplast Primer SBS kellősités monolit vasbeton födém glettelés, felületzárás	20 cm 1 rtg. 1 rtg. 25 cm 0,5 cm									

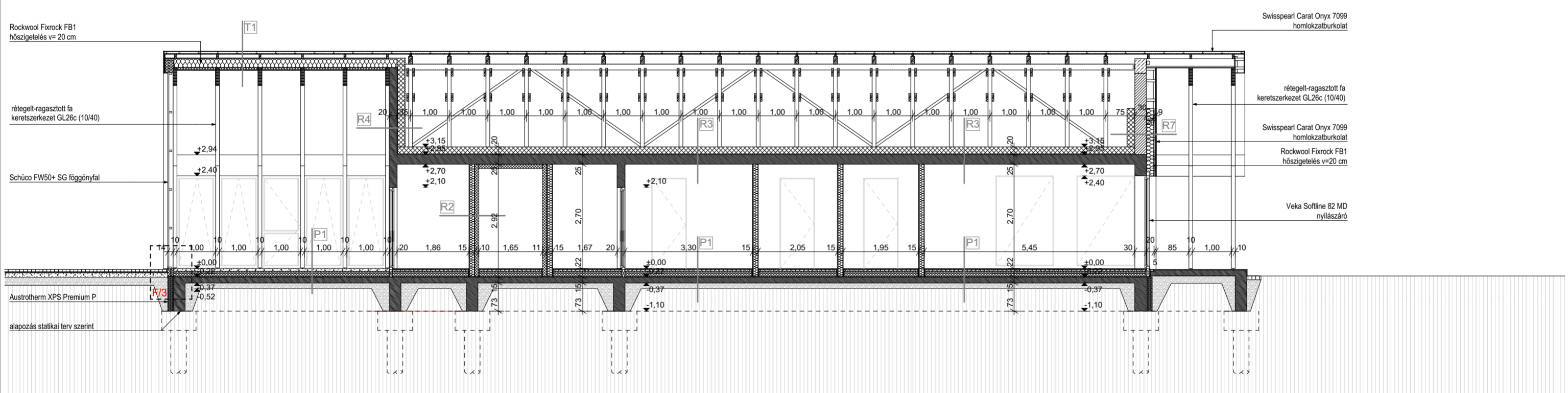
A-A METSZET /// M 1:100

C-C METSZET /// M 1:100

D-D METSZET /// M 1:100

HELYSZÍNI ADOTTSÁGOK

A tervezési helyszín a meglévő, romló állapotú fűtőház és a folyó, illetve a folyó partját követő kerékpárút által közrefogott terület.

A szomszédos épületből fejlesztés után kiváló interaktív kiállítótér válhatna, egy új, hasonló léptékű épülettel pedig bővíthetne a kisvasutat üzemeltető szervezet által nyújtott szolgáltatások köre, és az irodájuk is hozzá méltóbb helyet kapna.

Az építési hely közvetlenül a kerékpárút mellett került kijelölésre, ami számos lehetőséggel jár, és kedvező perspektívába helyezi a terület fejlődését.

A folyón a vízitűrők forgalma jelentős, a helyszín tehát nem féreeső, és valószínű, hogy az első szolgáltatások megjelenése a folyópart ezen szakaszán nagy érdeklődést generálna.

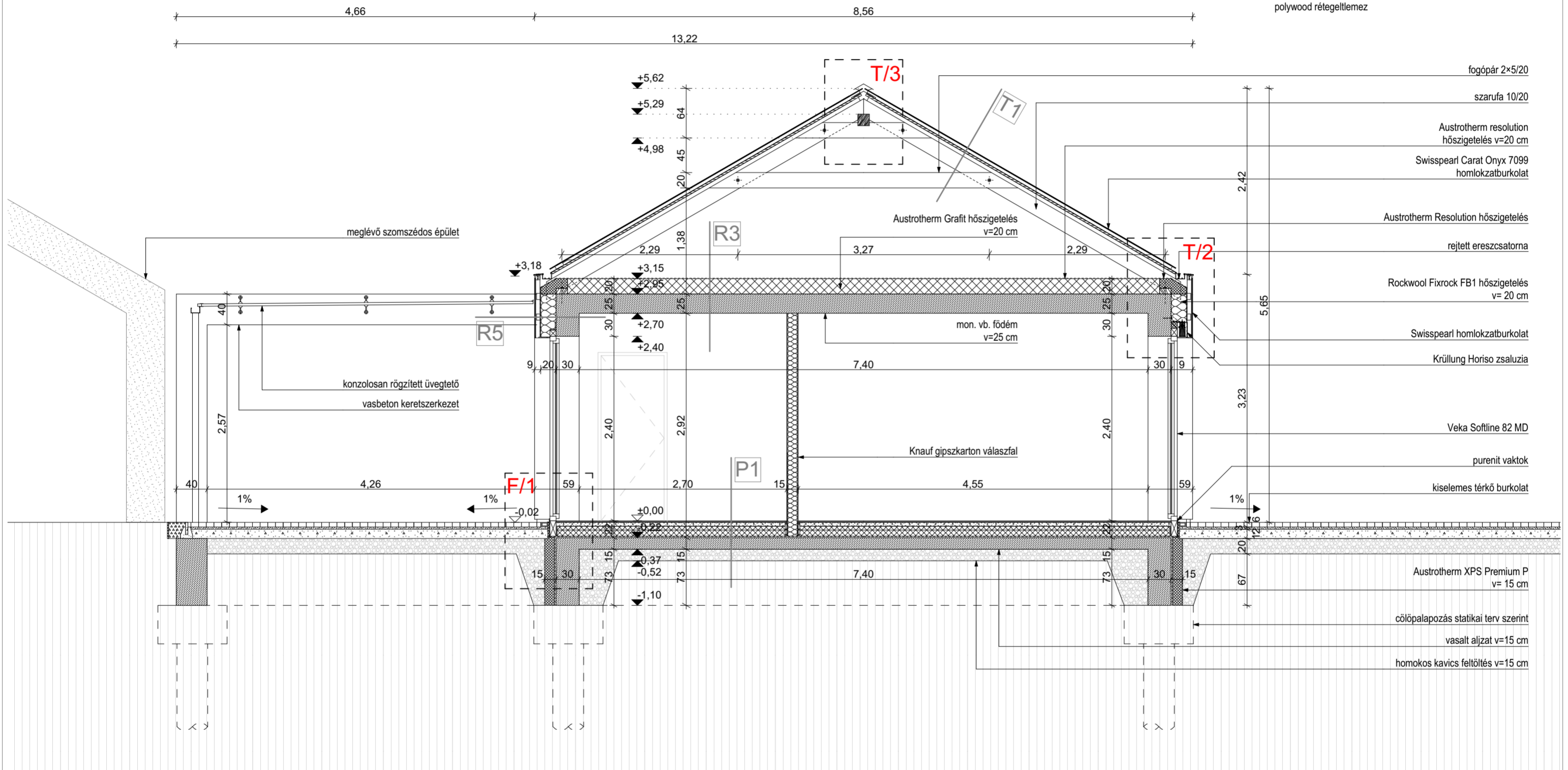
Az épület környezetének fejlesztése szintén megoldandó feladat. A telken belüli közlekedés és az újonnan létesülő funkciók összehangolásával jól működő települési alközpont is létrejöhet.

RÉTEGRENDEK

R1	Teherhordó, tételhatároló fal (burkolt) Swisspearl homlokzati panel alu profilváz (légrés) üvegszövet kasirozás Rockwool Fixrock FB1 hőszigetelés tárcsás dűbelekkel rögzítve	5,0 cm 1 rtg. 10,0+5,0 cm 1 rtg.	Padló (talajon fekvő, hidegburkolat) csuszásmentes kerámia burkolat, ragasztás, Mapelastic AquaDefense bevonatszigetelés, aljzatkiegyenlítés Baumit esztrich (vasalt, dilatált) Austrotherm PE fólia Austrotherm AT-N 200 hőszigetelés Villas E-G 4 F/K extra bitumenes lemez, átfedéseknél lángolvasszással ragasztva Siplast Primer SBS kellősítés vasalt aljzat	20 cm 20 cm 0,5 cm	R4	Határoló-merevítő fal vendégtér és padlástér között Austrotherm Grafit Reflex hőszigetelés, tárcsás dűbelekkel rögzítve vasbeton falszerkezet glettelés, felületzárás	1 cm	R7	Határoló falszerkezet (oromfal), burkolt, hőszigetelt szakasz Swisspearl Carat Onyx 7099 típusú nagyelemes homlokzatsurkolat aluminium vázra ragasztással rögzítve aluminium profilváz (légrés) üvegszövet kasirozás Rockwool Fixrock FB1 hőszigetelés tárcsás dűbelekkel rögzítve légzáró vakolat Porotherm 30 N+F vakolat Austrotherm Grafit Reflex hőszigetelés, tárcsás dűbelekkel rögzítve	6 cm 1 rtg. 20 cm 1 cm 30 cm 1 cm 20 cm
R2	Határolófal a gépészeti helyiség és fűtött tér között hálóerősítésű vékonyvakolat Austrotherm Resolution hőszigetelés gipszkarton tábla CW bordavázon kőzetgyapot hőszigetelés gipszkarton tábla CW bordavázon glettelés, felületzárás	0,5 cm 10 cm 2,5 cm 10 cm 2,5 cm 0,5 cm	Térburkolat kiselemes térkő burkolat NZ 0/4 ágyazóréteg CKI-T2 hidraulikus burkolatalap homokos kavics fagyvédő réteg	6 cm 3 cm 15 cm 20-30 cm termett talaj	R5	Könnyszerkezetes tételhatárolás (nyílászáthidalás) Swisspearl Carat Onyx 7099 típusú nagyelemes homlokzatsurkolat aluminium vázra ragasztással rögzítve aluminium profilváz (légrés) Dörken Delta Fassade 20 homlokzati fólia (vizzáró) OSB aljzat Rockwool Fixrock FB1 hőszigetelés tárcsás dűbelekkel rögzítve (4/20 pallóvázon) Isoflex ALU-PZ párazáró fólia Austrotherm Resolution hőszigetelés Finnforest polywood rétegtelmez burkolat (3/5 lécvázon)	1 cm 6 cm 1 rtg. 1 cm 20 cm	T1	Hőszigetelt tetőszerkezet Swisspearl homlokzati panel sűrített alu profilváz (légrés) Rhenofol CG vízszigetelő PVC lemez VLR-130 elválasztó réteg OSB 3 építőlemez légrés (10 cm hevederváz között) páraáteresztő alátét fólia Austrotherm Resolution hőszigetelés (10 cm hevederváz között) Rockwool Fixrock FB1 hőszigetelés szellemenek között GL28c fa tartószerkezet + 10 mm Finnforest Polywood rétegtelmez	1 cm 4 cm 1,5 mm 1,3 mm 2,4 cm 9 cm 1,3 mm 2,4 cm 10 cm
P1	Ipari padló (talajon fekvő) acél-szál-erősítésű beton Durostone kéregerősítéssel Austrotherm AT-N 200 hőszigetelés vasalt aljzat tömörített kavicsfeltöltés (trg 95%) rétegesen tömörített földfeltöltés	8 cm 10+5 cm 15,0 cm 20,0 cm 40,0 cm termett talaj	Hőszigetelt födém Austrotherm Grafit Reflex hőszigetelés Büschler ALUPLAN RADON ALGV E 40K elasztomerbitumenes párazáró réteg Siplast Primer SBS kellősítés monolit vasbeton födém glettelés, felületzárás	20 cm 1 rtg. 25 cm 0,5 cm	R6	Tételhatárolás (nyílászáthidalás falazott szakasznál) Swisspearl Carat Onyx 7099 típusú nagyelemes homlokzatsurkolat aluminium vázra ragasztással rögzítve aluminium profilváz (légrés) üvegszövet kasirozás Rockwool Fixrock FB1 hőszigetelés tárcsás dűbelezéssel rögzítve vasbeton falszerkezet glettelés, felületzárás	1 cm 7 cm 1 rtg. 20 cm 30 cm 0,5 cm	T2	Hőszigetelt tetőszerkezet Swisspearl Carat Onyx 7099 típusú nagyelemes homlokzatsurkolat aluminium vázra ragasztással rögzítve sűrített alu profilváz (légrés) Rhenofol CG vízszigetelő PVC lemez VLR-130 elválasztó réteg OSB 3 építőlemez légrés (10 cm hevederváz között) vizzáró, páraáteresztő alátét fólia OSB aljzat Rockwool Fixrock FB1 hőszigetelés szellemenek között Austrotherm Resolution hőszigetelés (3/5 lécváz) GL28c fa tartószerkezet + 10 mm Finnforest polywood rétegtelmez	1 cm 4 cm 1,5 mm 1,3 mm 2,4 cm 9 cm 1 rtg. 1 cm 20 cm 5 cm 40 cm

B-B METSZET /// M 1:100

TÖMEGALKÍTÁS, ANYAGHASZNÁLAT

A funkcionális és térhasználati különbség a belső terek kialakításában is látványosan jelentkezik. A vendégtérben a tartószerkezet az építészeti megjelenés fontos eleme. Ezek ritmusa az épület teljes további megformálását is döntően befolyásolja.

A falazott épületrész lyukarchitektúrája a vendégtérben megkezdett raszterre reflektál. Az átmeneti tér gerendakiosztása kiterjeszti ezt a ritmust az épület környezetére, itt a fény-árnyék hatásoknak is nagy jelentősége van.

Az épület longitudinális jellege, a tömegek elmozdításának dinamikája, és szerkezetben felfedezhető ritmusok jól használhatók a vasúttal kapcsolatos asszociációk felbresztésére, de megfelelően érzékeny tervezéssel ez az utalás nem lesz túl direkt és nyomasztó.

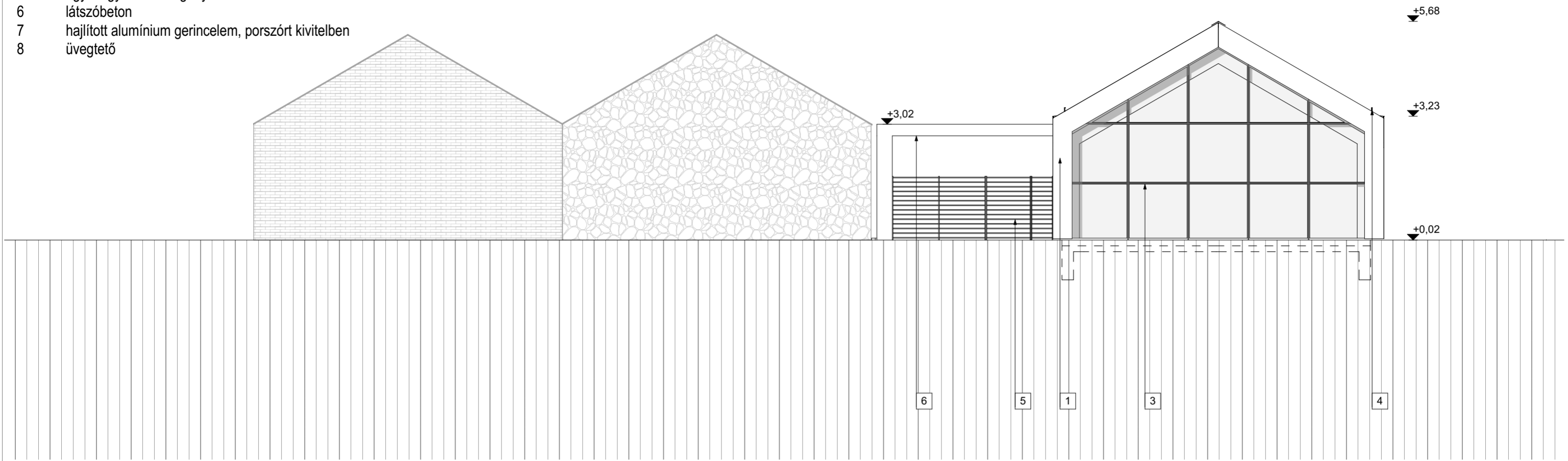
Az anyaghasználat is szorosan kapcsolódik a helyhez. A belső és külső terekben is karakteresen megjelenő beton és fa gerendák erősítik az épület kapcsolatát a szomszédaival, de azoktól jelentősen el is tér például a homlokzatsurkolatában. Szükséges ugyanis a környezetbe illesztés mellett a különbségek hangsúlyozása, a történeti rétegek felfejthetőségének szigorú megtartása. Egy természetes kő burkolat működik egy olyan kontextusban, ahol a kőfejtés régóta megkerülhetetlen és fontos tevékenység, de nem egy olyan épület mellett, amelynek a kőből készült falai már több mint 100 éve állnak.

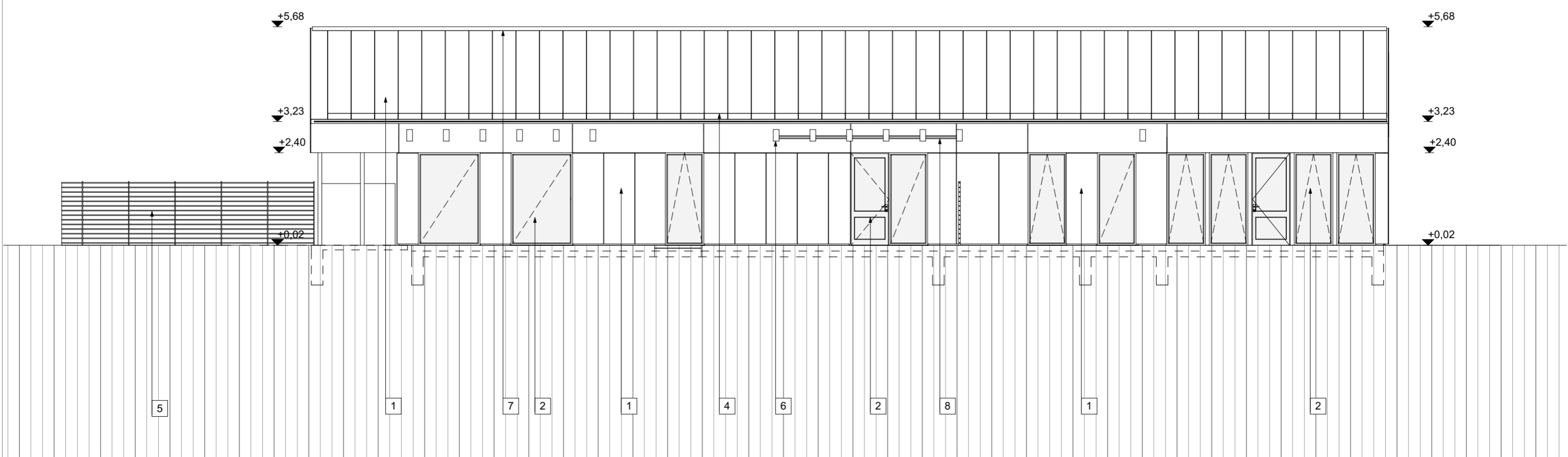
HOMLOKZATI JELEK

- 1 Swisspearl Carat Onyx 7099 homlokzatburkolat
- 2 Veka Softline 82 MD
- 3 Schüco FW50+ SG függönyfal
- 4 Lindab egysoros hófogó (porszórt kivitelben)
- 5 egyedi gyártású horganyzott acél szerkezetű kerítés
- 6 látszóbeton
- 7 hajlított alumínium gerincelem, porszórt kivitelben
- 8 üvegtető

ÉSZAKKELETI HOMLOKZAT /// M 1:100

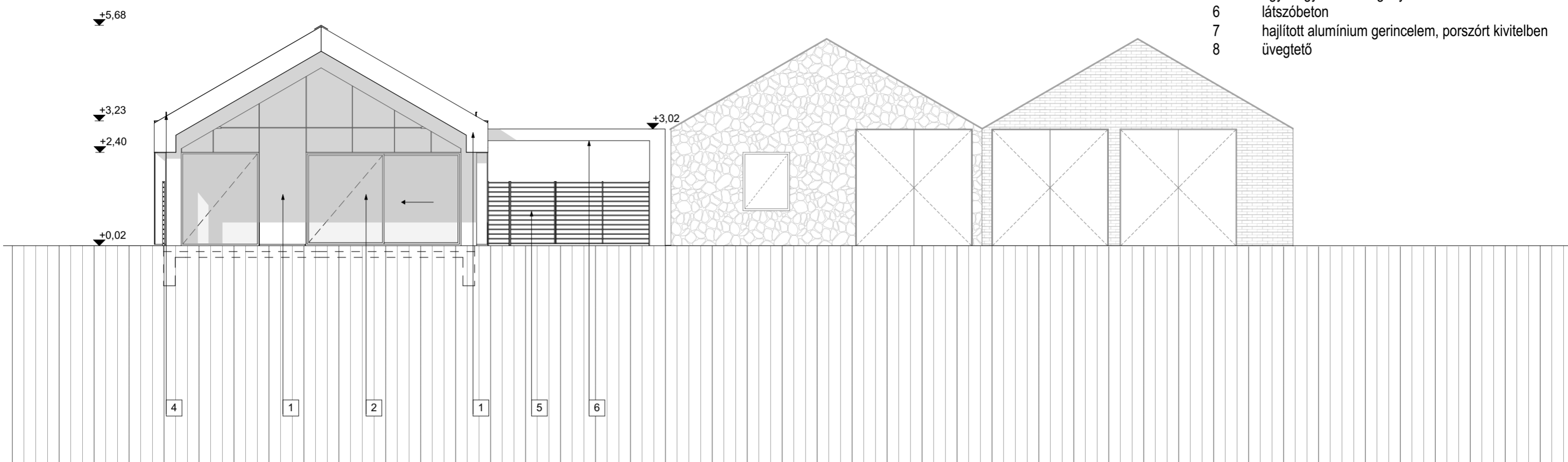
DÉLKELETI HOMLOKZAT /// M 1:100

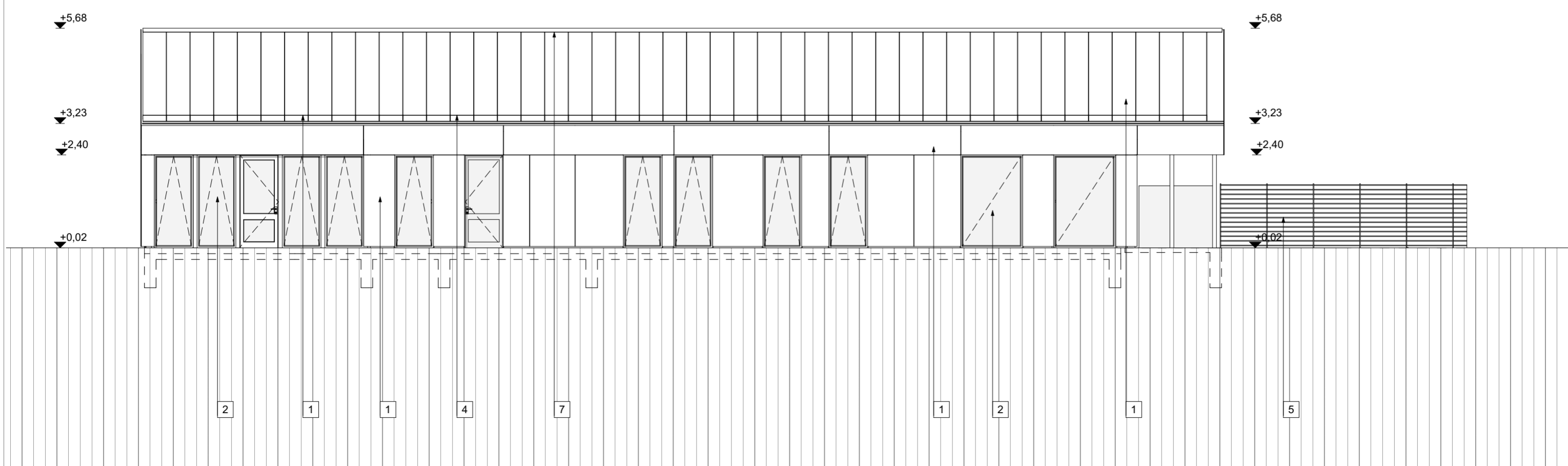
HOMLOKZATI JELEK

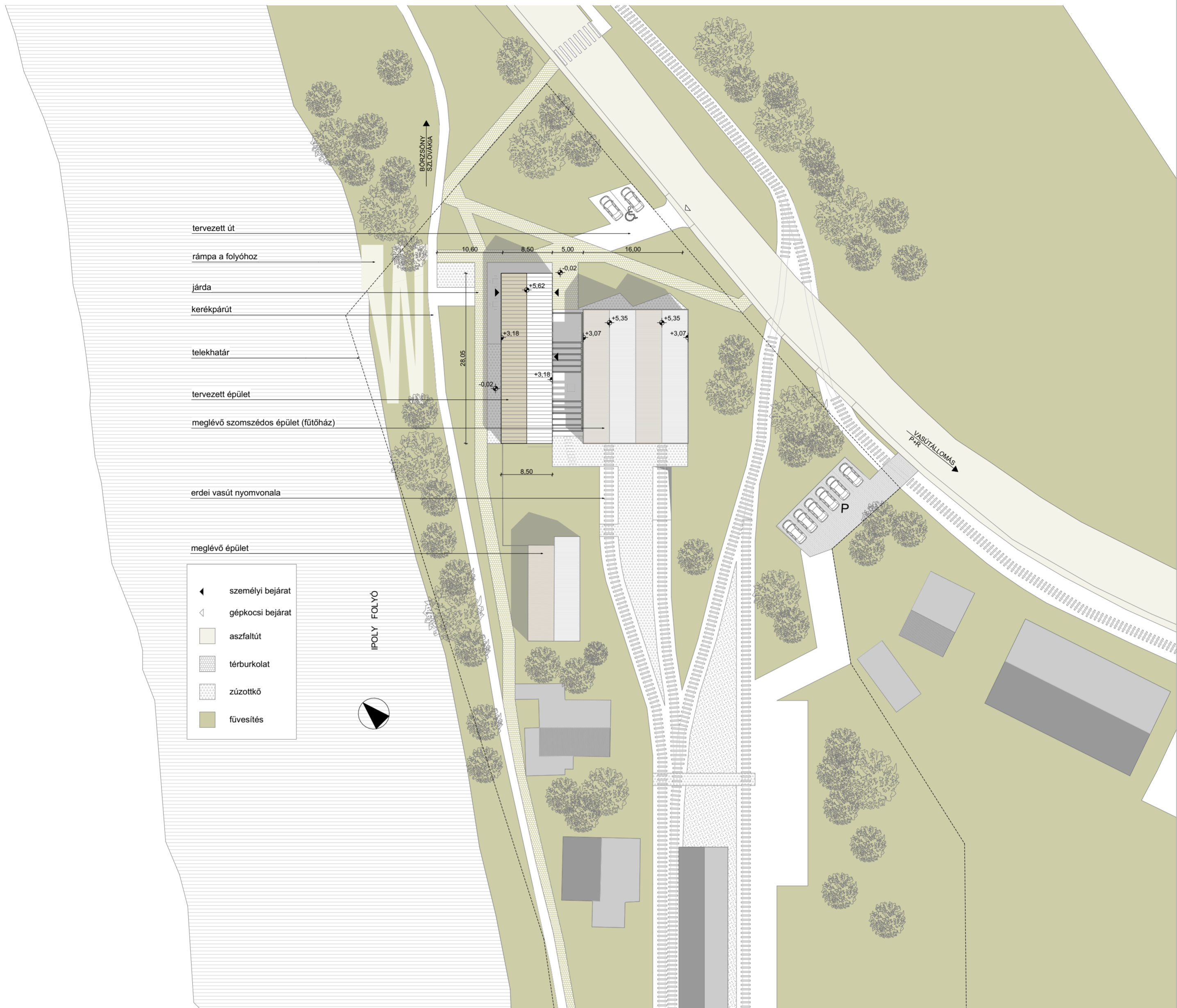
- 1 Swisspearl Carat Onyx 7099 homlokzatburkolat
- 2 Veka Softline 82 MD
- 3 Schüco FW50+ SG függönyfal
- 4 Lindab egysoros hófogó (porszórt kivitelben)
- 5 egyedi gyártású horganyzott acél szerkezetű kerítés
- 6 látszóbeton
- 7 hajlítot alumínium gerincelem, porszórt kivitelben
- 8 üvegtető

DÉLNYUGATI HOMLOKZAT /// M 1:100

ÉSZAKNYUGATI HOMLOKZAT /// M 1:100

BERUHÁZÁSI KONCEPCIÓ

A tervezett épület beilleszthető egy tágabb koncepcióba, amely a romló állagú ipari épületek felújításával és a folyóparton sétány kiépítésével egy új, zöld rekreációs- és szolgáltatósávot jelent. Hasonló, jól kivitelezett projekteket az országban számos helyen találni, melyek közül a legismertebb talán a budapesti Kopaszi-gát revitalizációja, de a szobihoz hasonló léptékűek közül megemlítendő az attól nem is olyan messze található zebegényi kezdeményezés.

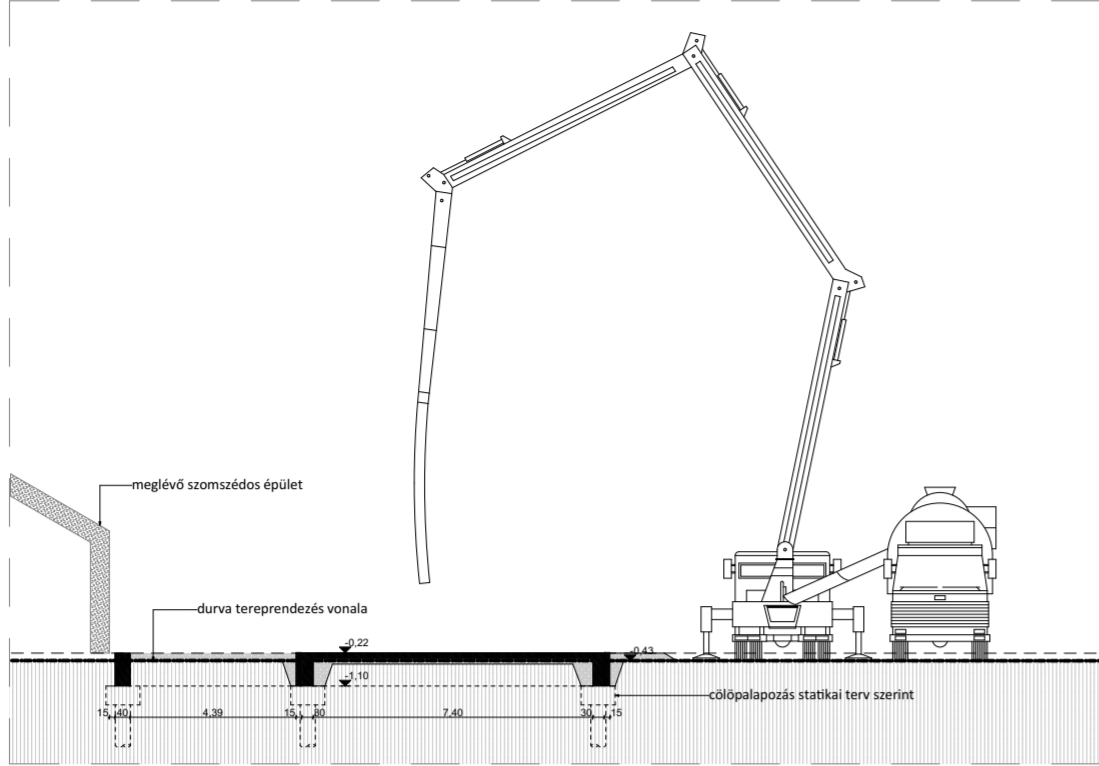
Utóbbi az elmúlt évek kis léptékű, de hatalmas helyi jelentőségű fejlesztéseinek kiváló példája, a helyzet pedig a szobihoz egészen hasonló: a folyópart, a melléte húzódó kerékpárút, és az ingatlanok adottak; a terület rendezésével és érzékeny, még csak nem is túl költséges építészeti beavatkozásokkal a korábban pusztuló, kihasználatlan terület felkapott rekreációs zónává változtatható, amely a szolgáltatásokat magához vonzva törvényszerűen önfenntartó fejlődésnek indul.

A projektben az üzemeltető szervezet építetőként jelenne meg, a költségek pályázati forrásból fedezhetők.

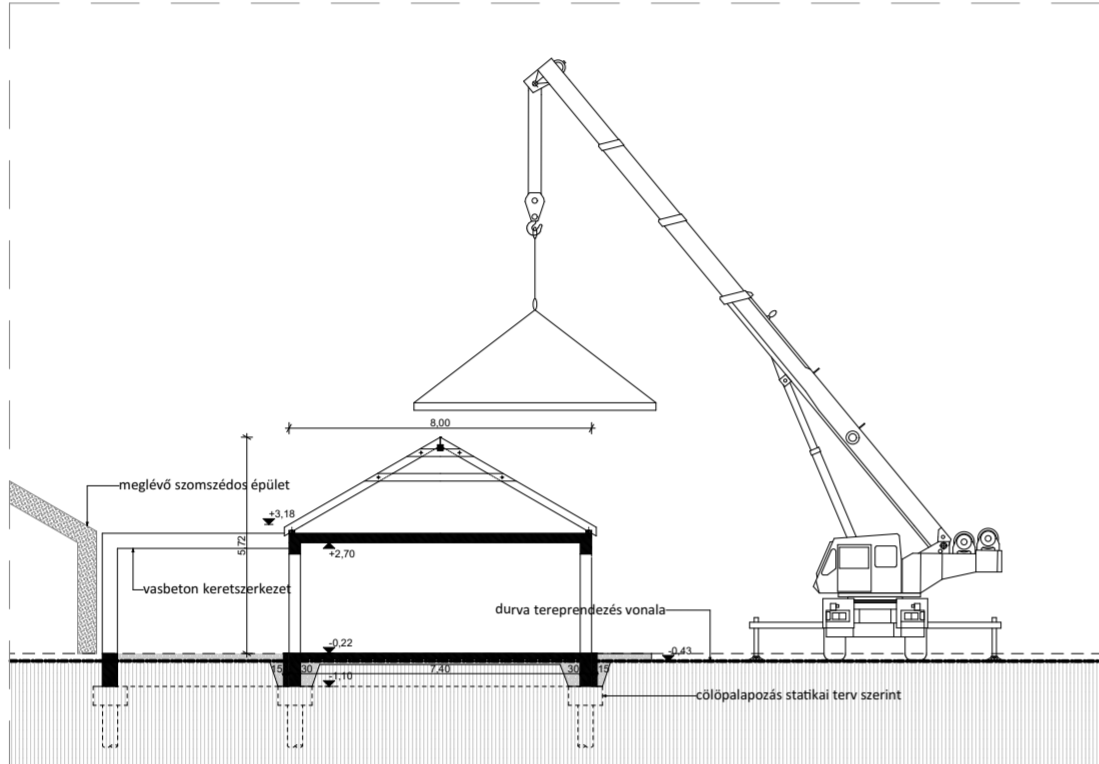

KIVITELEZÉS /// TÉRBELI ORGANIZÁCIÓ

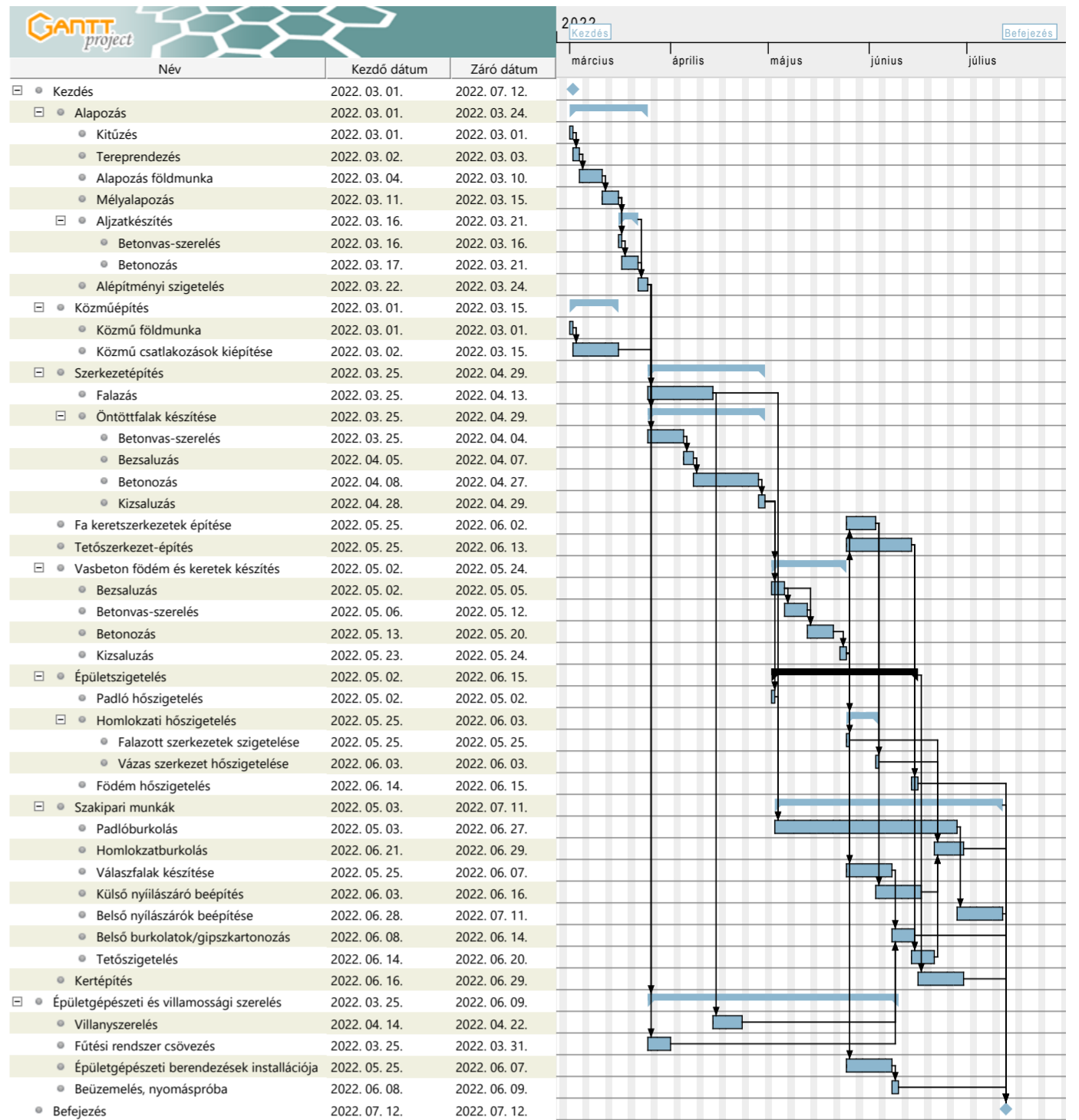
Állapot: alapozás

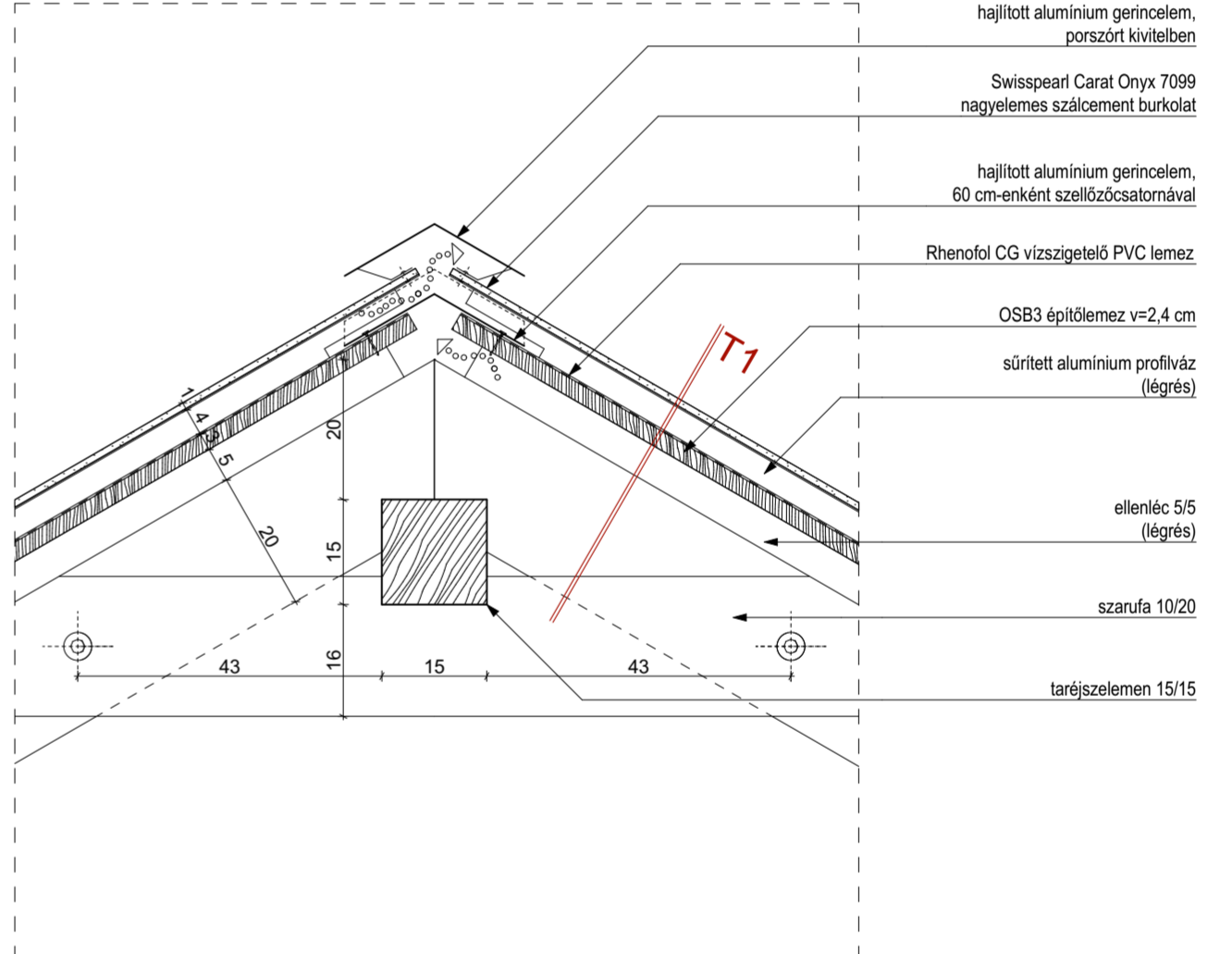
Állapot: fedélszék építés

KIVITELEZÉS /// IDŐTERV

T/3
M 1:10

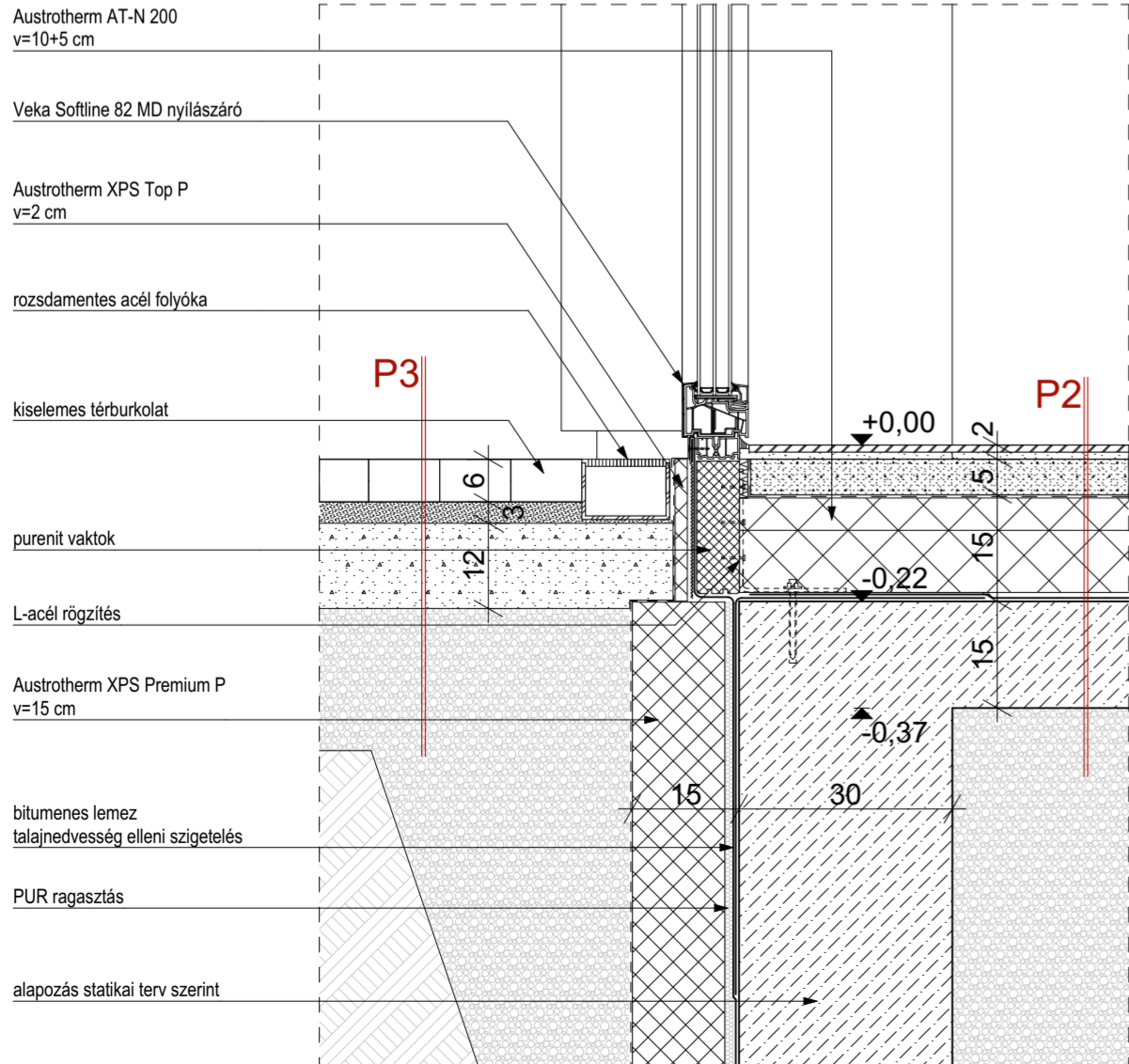
A KIVITELEZÉS KIHÍVÁSAI

Az alapozásra a statikai vizsgálatok alapján mélyalapozás (cölöpalapozás) a leg gazdaságosabb megoldás. Talajvízzel várhatóan csak az alsóbb talajrétegekben kell számolni. A rézsű közelsége miatt azonban a talajrétegek megcsúszása reális veszélyt jelenthet. Az alépitményi szigetelés nem igényel különleges technológiákat. Vasalt aljzatra épített felületfolytonos bitumenes lemez szigetelés a szükséges kivitelezési irányelvek betartása mellett kielégítő megoldást jelent. Az alapozásnál a szomszédos épület közelsége különös figyelmet érdemel mind az alapozás tervezésénél, mind a kivitelezésnél.

A tartószerkezet további elemei (falak, födémek, keretek) a fa keretszerkezetből álló épületrész érdemel külön említést. Ez a nem szokványos megoldás főleg a két épületrész csatlakozásánál jár többlet hibalehetőséggel a kivitelezés során. A védelmi síkok folytonossága és a homlokzati elemek síktartása ezen a kritikus ponton elsődleges jelentőségű.

Az épületet meghatározó építészeti elem, a burkolt tető egyelőre nem számít szokványos megoldásnak, de egyre több hasonló példát lehet találni.

F/3
M 1:10

T/2
M 1:10

